

УКРАЇНА ЕСПЕРАНТИСТО

Український Есперантист

Ч. 2. Квітень - 1947 - Aprilo Nro 2.

НАШЕ ДРУГЕ ЧИСЛО

Оце видаємо друге число нашого скромного Бюлетеню. Його появу зустріли симпатики Есперанта з великою радістю, що свідчить про велику потребу існування ыласної українсько-єсперантської трибуни. Українське громадянство не вживило надто великого захоплення фактам, що знайшлися люди, які пропагують міжнародну мову Есперанто, нема однаке і ніяких голосів про недоцільність нашої праці. Переконані в корисності нашого завдання, маючи підтримку вже доволі широкого кола симпатиків, випускаємо друге наше число з великим вдовіллям, що перша наша спроба налагати зв'язок з симпатиками есперантської мови вдалася, та з надією, що вже незабаром поважне число есперантистів-початківців переконається в практичності Есперанта, голтоді, коли прийдеться мандрувати в невідомі країни. Есперантист дасть собі всюди раду без нічиеї допомоги!

В цьому числі містимо 1-шу лекцію Курсу Есперанта. Прохаемо зразу відгукнутися та висловити свої побажання.

Редакція

UKRAINA POPOL - KANTO

Blovu en Ukrainion

Kie la knabino mia,
Kie nigraj okuletoj,
Blovu, blovu, forta vento.

Inter montoj la vasteo,
En la valo la dometo,
En dometo la knabino
Knabineto-Kolombino.

Hej, rigardu mallautete
Sian rozan la vangeton,
Nigrajn okulojn rigardu,
Cu si dormas jam demandu.

Cu dormetas, cu jam dormas
Kaj demandu, kiun amas,
Kiun estas si aminta
Ciam ami promesinta.

Se koreto sia tremos,
Se knabino mia ~~temos~~
Plioros nigraj okuletoj,
Tuj revenu, varma vento.

Sed se kara min forgesis,
Kaj aliun ekkaresis,
Ne sciigu min pri tio,
Restu en Ukrainianio.

E s - t o

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

ЗМІСТ 2-ого числа: НАШЕ ДРУГЕ ЧИСЛО - УКРАЇНСЬКА НАРОДНЯ ПІСНЯ, переведена еспер.- Ор. Чорногірський: ЗНАЧЕННЯ ЕСПЕРАНТА - М. Михайлів: ЕСПЕРАНТСЬКІ МІЖНАРОДНІ КОНГРЕСИ - УКРАЇНСЬКА ПРЕСА ПРО ЕСПЕРАНТО /в еспер. мові/- КАРПАТСЬКА УКРАЇНА (в еспер. мові)- УКРАЇНЦІ В ЗАХ. ЗОНАХ: - ЕСПЕРАНТО І ПЛАСТ (по еспер.) П. Меріме: Матео Фальконе (по еспер.) ЕСПЕРАНТСЬКІ НОВИНИ, КУРС, ЛІСТУВАННЯ.

2 "УКРАЇНСЬКИЙ ЕСПЕРАНТИСТ" Ч.2. Квітень 1947....

Ор.Чорногірський

ЗНАЧЕННЯ
міжнародної мови
ЕСПЕРАНТО

Про штучну міжнародну мову Есперанто, різні люди мають різні погляди. С навіть багато вчених, що уважають її чимось непотрібним, неповажним, а навіть смішним. Вони не ворожать їй нікого майбутнього, а навіть більше уважають її шкідливою, бо новляв вона на послугах масонів та комуністів.

Про те, що Есперанто в ніякій тотальній державі не може розвиватися, не треба окремо писати. В гітлерівській Німеччині воно було заборонене, в СССР визнають тільки мову "великого братнього" народу.

Есперанто, мова, що її вільно вживати кожному. Безсумнівно не є комуністи, але чи вони не вживають і це більше, національних мов? Не треба не додбачати, що Есперанто саме найбільше поширене серед ідейних шарів кожного громадянства, що хоче пізнати других, що сь навчитися, розказати іншим про себе. Немало прихильників має Есперанто серед християнських, стеже протимасонсько-протикомуністичних кругів, але серед них є і буддисти, шітtonісти та визнавці і прихильників всіх релігій та громадсько-суспільних течій. Ся універсалність Есперанта надає йому найбільшої вартості і значення, та дає змогу і нам ії відповідно використати.

В теперішню хвилину Есперанто має білл 6 міліонів прихильників в цілому світі, і ще число постійно зростає. Здається нема вже на землі народу, що не мавби своїх есперантистів. Це дуже важливий момент, і ми не розуміємо, чому б не бути і українським есперантистам?

Есперанто виказало свою живучість і практичність. В усіх, досі штучно створених мов, (або зреформованих) Есперанто має найбільше прихильників та найбільш поширене. Крім Есперанта існують ще такі штучні, або зреформовані, мови: Ідо, Водяпік (створена 1888), унівесал (1893), новілатин (1895), нейтральний ідіом (1902), ре (1906), базік інгліш (1930), анджелік/930), та ще інші, але ніодна з цих мов не виявилася такою досконалою, як Есперанто.

Нам, скітальцям тіжко вивчити хоча б частину з усіх 2796 мов світу. Нам треба крім рідної, ще штучної мови Есперанта, що б могти всю порохомітися, і щойно на місці постійного осідання вивчати мову того народу, серед якого житимемо. Есперант стільки стрінеться в сюди, і вони кожному радо допоможуть, порадятъ, підтримають. І це чи не найбільша практична вартість Есперанта.

"УКРАЇНСЬКИЙ ЕСПЕРАНТИСТ" Ч.2. К ВІТЕНЬ 1947 3

УКРАЇНА ГАЗЕТА РО

р г i

Е С П Е Р А Н Т О

МІЖНАРОДНИ
ЕСПЕРАНТСЬКІ
КОНГРЕСИ
(продовження)

З ідею Есперанта запізналися українці досить вчасно, бо вже в році 1907 появився перший самоучок українсько-єсперантської мови М.Ю. Реко в а. До 1938 року було чотири видання самоучків, що свідчить про те, що у українці виявили немале зацікавлення міжнародною, штучною мовою, проте не в такій мірі, як нпр. німці, що в тому самому часі мали аж 93 видання, чи англійці, що мали 40 або французи, що мали 36 видань.

На жаль кількість виданих підручників не стоїть у нас в ніякій порівнянні до кількості активних Есперантистів, що були опанували бездоганно мову і могли брати участь в есперантському житті. Наш відомий "соломянний вогонь" виявився тут чи не наймарканіше. Коли Ви запитаете сьогодні нашого пересічного інтелігента, що він знає про Есперанто, то щонайменше 50% затаніх відповість: "Колись я пробував учитися цієї мови, але воно показалося мені непрактичним".

Самозрозуміло, що таке "оправдання" криє в собі зле замасковану... слабу волю, бо є такі, що всупереч "непрактичності" цю мову таки вивчили і саме вони можуть щось сказати на цю тему.

Переглядаючи світову есперантську літературу і документи про розвиток есперантського руху і есперантських організацій, українських прізвищ в цій ділянці майже не стикається. В книзі документів про есперантський рух п.н. "Збірка питань про історію, літературу і есперантські організації" (1923) Ви стрімко спісок переведеної літератури із майже всіх мов світу, але не з української. Там, у відділі "Національні часописи" є тільки згадка про часопис, що його вдавав О.Кузьма "Зоря України".

(далі на стор. 6)

En la Usono Cono de l'Germanujo multe da ukrainaj gazetoj kaj jurnaloj aperadas. La plej grandaj de tiujen en Minhen, Augsburgo, Ulmo, Fürto, Asafenburgo publikis volonte informojn pri E-movado k. pri organizo de l' ukrainaj esperantistoj.

La 1.6.1946 aperis unue en gazeto "Nase Ŝyftia"/Augsburgo/ alvoko al ukrainaj es-toj, kiuj volas ekenovi kaj rememori Esperanton. Tio-ĉi gazeto presis kelke da fojojn informojn pri Esperanta Movada, kaj en numero 87103 la 4.4.47. publikis anoncon de UE.

Ankaŭ aliaj gazetoj - "Cas"/Tempo/-Fürth, "Ukrainska Ŝrybuna"/Ukraina Ŝribuno/ München, "Ukrainski Wisti"/Ukrainaj Sciigoj/ Neu Ulm publikis alvokon al ukrainaj esperantistoj.

Krom tio gazetoj "Cas" kaj "Ukrainska Ŝrybuna" kaj "Ukrainski Wisti" publikis favorajn artikolojn pri E-movado en tuta mondo kaj pri laboro de ukrainaj esperantistoj.

Precipe varme skribis pri la apero de "Ukrainaj Esperantisto" katolika semajngazeto "Hrystyjanskyj Slach"/Kristana Vojo/ en Mittenwald.

XXXXXX
UKRAINA ESPERANTO GRUPO "ESPERO"
/14a/Unterlenningen-Teck
Schulstr.3

Кличе записуватись на позаочний курс Есперантської мови.

Приємна розривка вивчати ЕСПЕРАНТО з підручника "ЕСПЕРО". Повний курс, 16 лекцій! Сказові лекції З-рми. Застерігається зміну цін. Наклад обмежений з огляду на брак паперу.

Е С П Е Р А Н Т О - світова мова має своїх прихильників в цілому світі. В кожній країні стрімте есперантські організації. Есперантська мова надається для торгівлі, особистих і листогонських взаємин, техніки, науки і політики. Вивчайте ЕСПЕРАНТО!

KARPATO - UKRAINUJO

Ĉiu nacio festas ĉiu-jare la gravaj datrevenoj, kiuj oni devas rigerdi, kiel historiaj vojmontriloj por tuta nacio. Plej gravaj datrevenoj estas ĝam la datrevenoj de elvoko de 1' ŝtatemstareco.

Ukraino - estas senstata nacio, sed datrevenoj kiuj rememoras la tempon de 1' ŝtatemstareco estas jar-jare solene festataj de iu ukraino, i.a. ankaŭ datreveno de 1' elvoko de ŝtatemstareco de 1' Karpato-Ukrainujo la 15. Marto 1939.

Karpato-Ukrainujo estas nur malgranda parto de 1' Ukraina teritorio, kiu havas c. 1.000.000 km². La historio de 1' karpatukraino estas malĝoja kaj dolora. Ĝis la unua mondmilito apartenis Karpato-Ukrainujo al la Austrio-Hungaria monarĥio. La 1918 j., kiam la milito estis por Austrio-Hungaria monarĥio perdita, Karpato-Ukraino decidigis kuniĝi Karpato-Ukrainujon kun same denove proklamita Ukraina stato.

Malamikoj de 1' granda, 40 miliona Ukraina nacio, estis pli fortaj. La juna Ukraina ŝtato estis venkitा, Ukraina militaro estis batita kaj Ukraina regaro devis emigraci. Eksterlandon.

Ukrainlando estis partonigita inter Rusujo, Polujo, Romanujo kaj Ĉeĥo-slovakujo.

Karpato-Ukrainujo komencis novan vivon, kiel aŭtonoma parto de 1' Ĉeĥo-slovaka Republiko, sed reale ĉiu-tio aŭtonomo estis unue realigita en oktobro 1938.

En Marto 1939 Hitler ekatakis la demokratan federaci-ŝtaton de 1' Ĉeĥoj, Slovakoj kaj Ukrainoj. Teritorio de 1' Ĉeĥoj okupis fasista militaro de Hitler kaj Slovakoj proklamis la 14.III.1939 ŝtatemstarecon. Tiam Ukrainoj, kiujn Hitler krime vendis al siaj hungariaj amikoj, savinte nacian honoron, dum kunveno de 1' parlamento de 1' Karpato-Ukrainujo en fust sub gvido de Ministro A. Stefan, proklamis solene la 15.III.1939 memstarecon de 1' Karpato-Ukrainujo, kaj elektis prezidanton de Karpato-Ukrainujo monsijoron A. Volosyn.

Malgranda Karpato-Ukraina ŝtato ekzistis mallonge, sed memoro pri tio vivos en la korojn de 1' Ukrainoj eterne.

MyDo

xx

UKRAINIOJ EN OKCIDENT-CONOJ - En okcident-conoj de Austrio kaj Germanujo vivas ĉirkaŭ 250.000 Ukrainoj, kiuj mallibervole venis al la patrujo, kiel Hitler-sklavoj; parto de ili estis liberataj en la politik-komentrejoj kaj parto estas devigevakuita dum milito. Preskau ĉiuj de tiu-ĉi devigellanditaj emigrantoj vivas en la komun-lagejoj de UNRRA kaj atendas pri la opinio de UN kaj IRO pri emigracio al la aliaj landoj, precipice Usono, Kanado k.t.p.

Ukrainaj Emigrantoj ne volas reveni nun hejmon, ĉar ili bonege ekkonis la totalismon kaj fasismom, la plej grandaj malamikoj de 1' libereco kaj demokratio.

Pri vivo kaj laboro de 1' Ukrainoj en Okcident-conoj ni skribos en sekventajn numerojn de nia gazeteto.

k.s.

* NEKROLOGO - "INFORMILO" de Esperanto Unio Nro 2 raportas:

En Salzburgo mortis ukraina eminenta verkisto, poeto kaj publikisto Avenir K O L O M Y J E C . Li estis pioniro de 1' E-movado en Okcident-Ukrainujo/Galicio/.

ВСЕСВІТНІЙ СОЮЗ ЖУРНАЛІСТІВ-ЕСПЕРАНТИСТІВ-- у Швеції існує Всесвітній Союз Журналістів-Есперантистів (TUTMONDA ESPERANTISTA JURNALISTA ASOCIO). Адреса така: Einar Adamson, Göteborg, Värmlandsgratan 18, Schweden.

Ціль Союзу-обеднити журналістів-есперантистів, облегчити їм наладдання зв'язків та обмін часописного матеріалу. Членами Союзу є представники всіх культурних країн Європи, Америки та ін. Місячно позивається Бюллетень Союзу, в якому між ін. друкуються постійно адреси кілька десяти журналістів в різних країнах, що охочі листуватися і обмірюватися матеріалами для своїх часописів.

На нашу думку, немає потреби звертати окремої уваги на те, яке велике значення має для нас міжнародні зв'язки, тим більше зв'язки з журналістами, що формують прилюдну опікін своїх читачів, а то й цілих націй.

Українські Есперантисти! Напишути зв'язки в міжнародними есперантистами, інформуйте світ про нашу справу й таким чином поставте практично Есперанто на службу нації.

Українські журналісти, що не знають есперанської мови, повинні також використати нагоду й за посередництвом ВСЖЕ навязати зв'язки з членами "Есперантистами", листуючись із ними одною із помирених мов.

Всім зацікавленим цією справою, Редакція "Українського Есперантиста" радо послужить потрібними інформаціями та допоможе їм звязатися з ВСЕСВІТНІМ СОЮЗОМ ЖУРНАЛІСТІВ-ЕСПЕРАНТИСТІВ.

НАВЯЗУЧИ ЛИСТУВАННЯ НЕ ЗАБУВАТИ:

1. писати чітко і зрозуміло,
2. на конверту наклеївати різноманітні поштові значки,
3. долучувати поштову марку на відповідь (якщо це можливе),
4. відповідати негайно,
5. не забувати пояснити чужинцеві поняття України та повідомити його про наше життя та змагання.
6. писати в позитивному дусі, а не негативному.

xx..

Prosper Mérimee

Mateo FALCONE

/ daurigo/

Post silentigo de la afero, Mateo edzis. Lia edzino unue donadis al li filinojn /pro kio li furiozis/ kaj fine filon, kiun li nomis Fortunato: tiu estis la espero de sia familio, la heredonto de l' nemo. La filinoj bone ed ziniĝis; ilia patro en okazo de bezono povis fidi al la ponardoj kaj karabenoj de siaj bofiloj. La filo estis nur dek-jara, sed li jam antauvidigis feliĉigajn inklinojn.

Iun autunan tagon Mateo eliris frumatene kun sia edzino, por viziti unu el siaj brutaroj en herba maldensejo de la makiso. La malgranda Fortunato volis akompani ilin, sed la herbejo estis tro malproksima. Cetere iu devis resti por gardi la domon; la patro rifuzis kunirigi lin. Ni vidos, cu li ne

havis kauzon por pentition.

Li jam forestis de antau kelkaj horoj kaj Fortunato estis trankvile kusanta sub la suno, rigardante la bluajn montojn kaj pensante, ke la venontan dimancon li iros en la urbon por tagmangi ĉe sia onklo la kaporalo/La korsikaj kaporaloj ne estas suboficiroj, sed ŝatata klaso de ĝefoj au villagestroj/, kiam liaj meditadoj subite estis interrompataj per eksplodo de iu pafilo. Li levigis kaj rigardis al la ebenajo, de kie venis la bru. Aliaj pafoj sekvis lau regulaj intertempoj kaj ĉiam pli proksimaj; fine sur la vojeto, kiu kondukis de la ebenajo al la domo de Mateo, aperis viro kun pinta ĉapo, kian surmetas la montanoj, barbohava, vestita per ĉifanaĵoj, sovante sin penge antauen kaj apogante sin sur sia pafilo. Li estis jus ricevinta pafon en la femuron.

Tiu viro estis bandito/Tie ĉi la vorto estas samsignifa kiel forpelito/, kiu, foririnte por aceti pulvon en la urbo, survoje falis en embuskon de korsikaj gendarmoj/"Voltigeurs", policanaro kreita de la registaro kaj kunaganta kun la gendar-

МІЖНАРОДНІ ЕСПЕРАНТСЬКІ КОНГРЕСИ

(продовження із стор.3)

Хоча в нас була деяка кількість Есперантистів, то проте їхня активність і на українському і на міжнародному грунті була дуже незначна. Причиною цього була, мабуть, слабка організація есперантистів-українців з того приводу, що вони були розгораші по селах і містечках та містах, що вони жили одинцем.

Ці українські Есперантисти брали участь в 1-ому Есперантському Конгресі в Бульонії н.М. у 1905 р.-невідомо, хоч можна додуматися, що серед численної російської делегації були й українці. Приходиться нелегко ствердити, чи і в інших Есперантських Конгресах, де відбувалися в різних містах Європи, наші представники брали участь. Перші точні відомості про участь українців маємо з 8-ого Конгресу, що відбувся в Krakovі перед першою світовою війною.

Слід зазначити, що вже тоді було зрозуміння, яку пагу могло б мати Есперанто, як пропагандивний середній, гол. використовуючи нагоду міжнародних конгресів, на яких бувають представники майже всіх культурних народів, а також офіційні державні представники. На таких Конгресах роздається різного роду пропагандивні брошюри, плакати, листочки і т.д., а делегати, вернувшись додому, широко звітують про перебіг Конгресу, про успіхи, пишуть спомини, плекають навязані звязки, пишуть в пресі про те, що бачили, чули, про що допідалися.

Українські Есперантисти постаповили використати 8-ий Конгрес в Krakovі для пропаганди української культури перед очима цілого світу. Проф. Л. Денисюк видав був напів брошурку п.н. "Українці і 8-ий Міжнародний Конгрес в Krakovі", в якій переконливими аргументами і фактами доказує важливість міжнародної мови Есперанто, які користі з цього, що цією мовою володіється та що можна осiąгнути при допомозі Есперанта і запропонував, що б українці взяли участь в Конгресі зорганізовано. (далі буде)

М. Михайлів

xx
maro/. Post energia defendo li estis - Via pafilo estas malsargita, kaj vi
sukcesinta forkuri, senhalte persekuta- ne plu havas kartocojn en via zonumo.
te kaj pafante, de unu roko al alia. Sed - Mi havas mian poniardeton.
li gajnis malmultan spacon antau la so - Sed ĉu vi kuros tiel rapide kiel
ldatoj, kaj lia vundo malhelpis lin, al- mi? Li faris salton kaj metis sin for-
veni en makiso, antau ol li estis atin- de lia kaptopovo.

Ii alproksimiĝis al Fortunato kaj - Vi ne estas la filo de Mateo Fal-
diris: cone! Ĉu vi ləsos min esti arestata an-
- Vi estas la filo de Mateo Fal-
cone? Ĉu vi ləsos min esti arestata an-
- Jes. - La infano ŝajnis tuſita.

- Mi estas Gianetto Sanpiero. Mi es- - Kion vi donos al mi, se mi vin ka-
tas persekutata de la flav-kolumuloj /La uniformo de la "voltigeurs" estis
/La uniformo de la "voltigeurs" estis
tiam bruna kun flava kolumno/. Kasu min,
ĉar mi ne plu povas forkuri.

- Kaj kion diros mia patro, se mi ka- - La bandito serĉis en ledra saketo, kiu
sos vin sen lia permeso? pendis de lia zonumo, kaj eltiris moneron
- Li diros, ke vi estas prava.

- Kiu scias?

- Tuj kasu min; ili venas.

- Atendu; ĝis mia patro revenos.

- Mi atendu! Malbeno! Post kvin mi- nutoj ili estos tie ĉi. Nu, kašu min, ĉu mi vin mortigos.

Fortunato respondis kun perfekta si-zajon de sovago, lerte elpensitan.

nregado:

/daurigota/

ESPERANTO • kaj

SKOLTI SMO.

La organizo por edukado de la junularo, skolto, estas internacia. Ĉe iu ajn popolo, kie nur ekzistas skoltoj, ĉi-tiu estas organizitaj laŭ la samaj legoj, ĉar la celo kaj ideo de skolismo estas ĉie la sama: elkreskadi junularon ĝuijn belajn kaj noblajn ecojn de la karaktero, por ke ili estu utilaj por sia patrujo kaj homaro. Ni, ĉiuj tutmondaj skoltoj sentas nin kiel fratoj, organizataj kaj edukataj laŭ samaj legoj kaj celentaj al samaj idealoj. Por tiu tutmonda frataro estas nepre bezonata la frata lingvo por estas ankaŭ tre dankema al estimata S-ro interkomprenigado kaj intersangado de direktoro, ke li fuis al mi rekomendis tieopinioj kaj spertoj rilate al skolta ĉi vin informigi pri la Esperanto-Lingvo! movado, estas bezonata ligilo, kiu kuniĝus la tutmondan skoltaron en unu gralojn el gazetaro, kiel pruvon de la utila junular-popolo, por despli sukcesi de la E-lingvo kaj por ilustrigi la sa laboro al nia nobla celo.

La solvo de ĉi-tiu problema kūsas sole nur en Esperanto. La akcepto de Esperanto al skolta organizo oni bezonas je du motivoj: Esperanto, kiel nova internaciaj elementoj lingvo, por junularo estas tre facile lernbla. En organizo de la internacia Esperanto-movado kaj ebleco de la respondado kaj intersangado de diversaj kolektajoj kun la tuta mondo, kuras la mistera "io", kiu altiras la scivoleman junularon kaj tiemaniere efetiviĝas por go la praktikeco de la lingvo. Sed la plej granda valoro de Esperanto por skoltaro kūsas en ĝia interna ideo. Esperanto edukas en homa ramo. Per senperaj interrilatoj kun diversacianoj oni plej ĝuste, ĉar per propriaj spertoj akonas la diversajn popolojn, studas ilin kaj ekkoninte iliajn ecojn oni satas ilin, estimas kaj trafe taktas la propran popolon, komparante kun aliaj. Esperanto edukas en bona patriotismo, sen Sovinistra maniero al ĉio fremda.

Tial la internacia Skolta Lilio nepre sin plektu kun Esperantista Verda Stelo por komuna celo, al kies efektivigo Esperantistoj kaj Skoltoj brako ĉe brako marsas.

Estu preta!

Myron Mychajliv.

U.E.G. "Espero" Unterleninngen-Teck

PROPAGANDAS E-MOVADON.

La 17-a de marto 1947-a, grupestro de nia grupo S-ro P-Jakymec informigis la kunvenon de la kunlogejestroj de UNRRA lau rekomende de la S-ro Mangeot, direktoro de UNRRA en Oberleninngen, pri Esperanto-lingvo. Ĉestis la prezentantoj de ukainaj kaj alinaciaj kunlogejoj. Informo estis germane.

Parolanto komencis: "Gesinjoroj, unue mi ŝuldas esprimi la plej Koran dankon al estimata S-ro direktoro Mangeot de Ukraila Esperanto-Grupo "Espero" por lia subopinioj kaj spertoj rilate al skolta ĉi vin informigi pri la Esperanto-Lingvo!" La parolanto tralegis kelkajn ekzemplajn la tutmondan skoltaron en unu gralojn el gazetaro, kiel pruvon de la utila junular-popolo, por despli sukcesi co de la E-lingvo kaj por ilustrigi la inform klarigojn. Poste li prolongis.

Dum la fasisma epoko Esperanto estis malpermesata, ĉar fasismo nedeziris interkomprenecon de la popoloj. Nuntempe post la dua mondmilito Esperanto atingvis sian renesansstaton kaj disvastiĝas impulse preskau ĉiuj statoj de la terglobo. Kiel ni audas hodiau multe pri Europa Unio, do ni konvinkas sin, ke malfamas sin nova tasko por la mondilingvo Esperanto.

Jen unu malgranda demando por ni senhejmlanduloj. Ni ĉiam pensadas: "Kien ni povas elmigrri? Kie ni trovas nian novan hejmlandon kaj laboron normalan? Kian lingvon ni devas lerni? Nordameriko-angle, Sudameriko-hispiane au portugale, Afriko franse, angle, talie k.t.p."

Ja, kompreneble, sed tio estas tamen neebile lernitiel multajn lingvojn. Jus en tiu ĉi kazo, lau mia penso kaj kon-silo la plej bona solvo rekte por ni senhejmuloj estas lerni nur Esperanton. Kiu lernos Esperanton, trovos ĉiam kaj, cie samcelanon. krome ekhonos multajn vortojn de la diversaj plej dizvasti-gitaj lingvoj.

Fine estis disdonita varbslipoj pre-sitaj germane kaj ukraine al ĉiuj ĉees-tintoj. Direktoro Mangeot ricevis de parolanto tri E-afiskojn, eldonitajn de minhena "Laboro", promesinte dislokigi ĝin en UNRRA-oficejo.

Es x to.

НАШ КУРС- В цьому числі починаємо друкувати вступний курс Есперантської мови. Передплатники, що прислали даток на "Прес-Фонд", можуть присилати до Редакції УЕ випрацьовані завдання, що іх ми підправимо та відішлемо передплатникам. Передумовою цього є те, що ми одержимо оплачену коперту на зворотну висилку поправленого матеріалу.

Хто бажає швидше вивчати мову есперанто, нехай звернеться в окремим листом до "УЕ", або до Українського Есперантського Гуртка "Надія" в Унтерлінген (гл. оголошення на стор.3). Існує можливість поважною методою приспівити навчання.

ЕСПЕРАНТСЬКІ ПІДРУЧНИКИ. - До часу аж буде видрукований повний підручник для навчання міжнародної мови Есперанто в українській мові, існує можливість набути обмежене число підручників у німецькій мові. Хто бажає одержати такий підручник, нехай звернеться до нас. Ми відшлемо його за післяплатою.

НА ШЛЯХУ ДО РОЗВИТКУ. - Задяки тому, що значна кількість наших прихильників прислала датки на "Прес-Фонд", ми змогли видати 2-е число "УЕ" збільшене на 2 сторінки.

Ми робимо старання, щоб від 4-го числа "Український Есперантист" виходив друкований більш досконалим способом, та щоб наш Б'юлетень появлявся частіше. Розвиток нашого Б'юлетню залежить від наших прихильників та від іхньої підтримки.

ПЕРШЕ ЧИСЛО. - Наклад першого числа "УЕ" розійшовся не тільки серед українських прихильників міжнародної мови Есперанто, але і попав до рук чужинців. Перші відомості вказують на те, що "УЕ" прийнято дуже прихильно. Ми одержали низку листів з додатньою оцінкою та призананням від есперантистів різних національностей. Окрім зацікавлення, головно серед чужинних есперантистів, викликала статтейка про Т.Шевченка, яку деякі гуртки читали на своїх сходинах.

ПРОПАГАНДА ЕСПЕРАНТСЬКОЇ ІДЕІ. - Українські прихильники міжнародної мови Есперанто повинні ширити пропаганду за навчанням цієї мови, виключати користі із знання Есперанта для нас-скіtal'ців, і приєднати нам передплатників. В місцевостях, де є кілька українських есперантистів чи прихильників цієї мови, доцільно об'єднуватися в окремі есперантські гуртки, що іх слід називати "Український Есперантський Гурток-Надія". Таку постанову було винесено на засіданні Ініціативної Групи Українських Есперантистів, маючи на увазі, що в майбутньому прийдеться об'єднати всі гуртки в одну українсько-єсперанську організацію в одним центральним керівництвом. Такі гуртки мусуть мати свій статут, мусуть зареєструватися в Управах Таборів чи інших Культурно-Освітніх Відділах. Проекти статуту висилаємо на бажання.

У.Е.Г. "НАДІЯ". - Українські Есперантські Гуртки "Надія" (Українська Есперанто Група "Есперо") існують вже в Унтерлінген, Байройті і Авгсбурзі. В місцевості Герсфельд зорганізувалася нова група Українських Есперантистів, що об'єднує 22-ох членів. Про цю поодиноких гуртків звітуватимемо в наступних числах "УЕ".

Котрий табір на черзі?

КУРС ЕСПЕРАНТСЬКОЇ МОВИ

ЛЕКЦІЯ 1.

Абетка -

Есперанто має найдосконаліший фонетичний правопис. Кожну літеру вимовляється так, як її пишеться. Есперантська абетка має 28 літер, а саме: a, A, ȇ (вимова "а"), b, B - б (вимова "бо"), c, C - д (вимова "по"), ĉ, Ĉ - ч (вимова "чо"), d, D - д ("до"), e, E - e ("е"), f, F - ф ("фо"), g, G - г (го), ĝ, Ĝ - дж (джо), h, H - г (го), ĥ, Ħ - х (хо), i, I - і (і), ĵ, Ĵ - ї (йо), ĵ, Ĵ - ж (жо), k, K - к (ко), l, L - ль (льо), m, M - м (мо), n, N - н (но), o, O - о (о), p, P - п (по), r, R - р (ро), s, Ŝ - с (со), ŝ, Ŝ - ѕ (шо), t, T - т (то), u, U - у (у), ū, Ū - коротке у (в) v, V - в (во), z, Z - з (зо).

Літери не зливаються одна з одною, одна одну не можна читати: mi-a, vi-a а не мія, вія. Коротке у (ū) зливається з передньою голосівкою в один склад і тоді його читається так, як написано, напр. в слові "авто".

Приклади: laûta - голосний читати ляута, а не ляута.

На голос падає в Есперанто завжди на передостанній склад, напр.: ŝokoLado - шоколада (наголосений склад надруковано великими літерами). diligenta - пильний, instruISto - вчитель, malGRAnda - малий і т.д. aj, ej, oj, uj. - читати ай, ей, ой, уй, цабто так, як пишеться.

Порядок слів. Слова найкраще ділити по складам, хоч тут допускається повна поля, під умовою, що через перенесення слова (складу) слово залишиться зрозумілим.

Слови в есперантській мові походять із скарбниці найбільш поширених мов і були створено так:

1. Міжнародні слова залишено без змін, давши їм есперантське значення,
 2. обрано такі корені слів, що їх зустрічається в двох-трьох головних найбільш поширених мовах,
 3. інші корені перенято з мов латинської, або загалом романських, германських, слов'янських, частину з інших мов.
- "Загальний Словар" есперантської мови начисляє 2629 слів, але вони приставкам і вставкам можна творити безчисленну кількість нових слів. В Есперанто це найтрудніше, але і найбільш гідне подиву.

Прочитати вголос, виписати слова та їхнє значення і вивчити на пам'ять:

В права перша:

La frato estas sana. La patro estas bona. La filo estas diligenta.

La avo, estas riĉa. La onklo estas gaja. La edzo estas felicita.

frato - брат, estas - є, sana - здоровий, patro - батько, filo - син, diligenta - пильний, avo - діdo, riĉa - багатий, onklo - дядько, gaja - веселий, edzo - чоловік (одру), felicita - щасливий.

Першу вправу перекласти на українську мову і прислати до нас, не забувачи долучити оплачену коперту на зворот поправленої вправи.

Граматичне. Есперанто має родівник, але тільки означеній. Неозначеного родівника нема. Родівник "ta" є одинаковий для всіх родів, чисел і відмінків. Родівника вживається так, як і в живих мовах, проте пропускаючи його не робиться похибки. Вміло, не надмірно вживаючи родівника - прикрашуйте мову та робите її милозвучною.

Іменник кінчаеться завжди на "o", напр. patro, filo, avo. Множину твориться таким чином, що до слова додається літеру "j". Нпр. filo - син, filoj - сини; frato - брат, fratoj - брати і т.д.

Прикметники кінчаеться на "a", нпр. bona, granda, felicia. Множину твориться так, як при іменниках. Нпр. bona filo - добрий син; bona filoj - добреї сини; diligenta knabo - пильний хлопець, diligenta knaboj - пильні хлопці; alta monto висока гора, високі гори, і т.д.

Закінчення "a" є однакове для всіх родів: чоловічого, жіночого і середнього. Нпр. granda - великий, велика, велике.

bona	- добре, добра, добрі,
forta	- сильний, сильна, сильне

Прислівники кінчаються на "e"

bone	- "добре"
longe	- "довго"
forte	- "сильно"

Діеслова кінчаються на "i"

Діеслова **ТЕПЕРІШНЬОГО** часу кінчаються на **-as**.

нпр. mi lernas - я вчуся, mi amas - я люблю (люблю),
mi volas - хочу, mi vidas - бачу, mi skribas - пишу.

Тому, що закінчення діеслова в теперішньому часі є для всіх відмінок **не** змінне "as", тому в Есперанто треба доконче додавати до діеслова і займенник: mi - я, vi - ти, li - він, si - вона, gi - воно, ni - ми, vi - ви, ili - вони.

Що значить: mia, via, ilia, sia? **ВПРАВА 2.**

Mi volas lerni diligente. Esperanto estas tre facila lingvo.

Mi logas en la granda domo. Via patro estas gaja. Mia frato estas diligenta knabo. Lerni, logi, gaji. **Су vi lernas diligente?**

voli - хотіти, lerni - вчитися	diligenta - пильний	tre - дуже
facila - легкий	, lingvo - мова	, logi - жити, мешкати
granda - великий	, domo - дім	si - чи

Другу вправу перекласти на українську мову та переслати до нас. Вивчити слова і граматичні правила. В правилах есперанської граматики нема ніяких відмінок.

ВПРАВА 3 (перекласти на Есперанто і прислати) - Батько, син. Я вчуся пильно. Есперанто це легка мова. Добрий дідуть є веселий. Наш дядько є дуже багатий. Добре сини і пильні хлопці.

Бажаємо усім хіба!

АКОЛОМІЕЦЬ І ЕСПЕРАНТО- Німецький інформативний листок Есперанто-Союзу в американській зоні "Інформіль" помістив в ч. 2. некролог (що його передруковуємо на стор. 4-ій) в якому читаемо: "В Зальцбурзі помер визначний український письменник, поет і публіцист Авенир Коломиєць. Він був пionером есперанського руху в Західній Україні (Галичина)".

ЕСПЕРАНТО І УКРАЇНСЬКА ПРЕСА. - Українські часописи в такій черзі - "Наше Життя", "Українські Вісті", "Час" і "Українська Трибуна" - помістили заклики Ініціативної Групи Українських Есперантистів про відновлення українсько-єсперанського життя та про видавання Б"юлетеню "УЕ". Крім того часописи "Час", "Українські Вісті", "Українська Трибуна" надрукували дописи про життя і праце українських есперантистів і про єсперанський рух в світі. "Християнський Шлях" помістив в ч. 14(62) від 6.4.1947 дуже теплу згадку про появу першого числа Б"юлетеню "Український Есперантист".

За прихильність і позитивне наставлення, українські есперантисти й Редакція "УЕ" складають цим часописам сердечну подяку.

Просимо справити вибачення Ініціативної Групи Українських Есперантистів, що його надрукувала "Українська Трибуна" ч. 22(46), внаслідок незручного виправлення, викрадся прикра помилка. Замість: "долучити на відповідь поштову марку" надруковано: "1 німецьку марку". Наслідком цього дехто прислав 1 ри., а не поштовий значок. Просимо справити помилку. Гроші ми записали на "Прес-фонд" "УЕ".

ЕСПЕРАНТО Й "ПЛАСТ". - "Сеніорська Ватра" ч. 1 орган Пластунів-Сеніорів надрукував статтейку п.п. "Есперанто й Пласт". Це єдиний доказ, що серед українського пластунства існує розуміння ваги Есперанта для "Пласту" - цієї прекрасної міжнародної організації молоді. Знаючи Есперанто, всі пластуни, що з'їжджаються на міжнародні З"їзди т.зв. "Джемборі", зможуть легше порозумітися, і краще себе пізнати та освоїніше нап"язати зв"язки. Для українців це має окреме значення.

До нас доходять вістки, що СУПЕ позитивно ставиться до проблеми вивчення Есперанта. В Авгсбурзі, напр., відчитано на оходинах наказ, що поручає українським пластунам вивчати міжнародну мову Есперанто.

Прохаемо про точніші інформації від поодиноких Пластових Куренів та Кошів.

МІЖНАРОДНИЙ ЕСПЕРАНТСЬКИЙ РУХ, - Вістки з міжнародного есперанського руху помістимо в наступному числі нашого Б"юлетеню.

СПРАВА ЛИСТУВАННЯ. - Листуючись з нами прохаемо неодмінно долучувати на відповідь оплачену коперту. Все листування прохаемо слати виключно на адресу:

"Український Есперантист"
(13 б) Авгсбург-Гегінген, Шлісфах 6.
(адреса латинкою на останній сторінці вгорі).